

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савјет Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Smjernice za imenovanje predsjednika sudskih odjeljenja

Decembar 2018. godine

Sadržaj:

1. Svrha donošenja Smjernica
2. Procedura imenovanja predsjednika sudskih odjeljenja
 - 2.1. Profil predsjednika sudskog odjeljenja
 - 2.2. Interni poziv i podnošenje prijava
 - 2.3. Mišljenje sudija sudskog odjeljenja
 - 2.4. Provođenje intervjua i izbor najuspješnijeg kandidata
 - 2.5. Imenovanje predsjednika sudskog odjeljenja i trajanje mandata
 - 2.6. Norma predsjednika sudskog odjeljenja
3. Prilozi:
 - 3.1. Prilog 1: Vještine predsjednika sudskog odjeljenja
 - 3.2. Prilog 2: Upitnik za provođenje anonimne ankete

1. Svrha donošenja Smjernica

Smjernice za imenovanje predsjednika sudskih odjeljenja (u daljem tekstu: Smjernice) predstavljaju set preporuka, namijenjenih predsjednicima sudova u Bosni i Hercegovini, čija je namjera uspostavljanje jasnog, objektivnog i transparentnog procesa imenovanja predsjednika sudskih odjeljenja, te određivanje uvjeta i vještina, koje bi predsjednik sudskog odjeljenja trebao ispunjavati, odnosno posjedovati, kako bi pravilno odgovorio izazovima i zahtjevima pozicije.

Smjernice se donose radi ostvarenja sljedećih ciljeva:

- a) Osiguranje ispunjenja dužnosti predsjednika sudskih odjeljenja, propisanih članom 17. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju¹,
- b) Jačanje uloge i odgovornosti predsjednika sudskih odjeljenja, posebno u kontekstu organizacije i rukovođenja radom sudskog odjeljenja, kao jednog od elementa ocjene rada predsjednika sudskih odjeljenja, a kako je određeno Kriterijima za ocjenjivanje rada predsjednika sudova i predsjednika sudskih odjeljenja u Bosni i Hercegovini,
- c) Otklanjanje faktora rizika, prilikom izbora rukovodilaca odjeljenja, koji je istaknut u planovima integriteta pravosudnih institucija Bosne i Hercegovine, a koji se ogleda u nepostojanju propisa, koji sadrže jasne i objektivne kriterije i procedure za izbor rukovodilaca odjeljenja,
- d) Primjena rezultata Projekta „Unapređenje efikasnosti pravosuđa II“, implementiranog od strane Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Vijeće), koji se, između ostalog, ogledaju i u efikasnijem upravljanju sudom, kroz razvijanje i jačanje proaktivnog angažmana i menadžerske uloge predsjednika sudskih odjeljenja.

Smjernice se mogu primjenjivati u svim općinskim, osnovnim, kantonalnim, okružnim i okružnim privrednim sudovima u Bosni i Hercegovini, Višem privrednom sudu u Banjaluci, Osnovnom sudu Brčko Distrikta BiH i Apelacionom sudu Brčko Distrikta BiH, Vrhovnom sudu Federacije Bosne i Hercegovine i Vrhovnom sudu Republike Srpske, ukoliko su u istima formirana sudska odjeljenja.

Gramatička terminologija korištenja muškog i ženskog roda u ovim Smjernicama uključuje oba roda.

2. Procedura imenovanja predsjednika sudskih odjeljenja

2.1. Profil predsjednika sudskog odjeljenja

Predsjednik sudskog odjeljenja treba biti sudija:

- Koji ima najmanje tri godine radnog iskustva na poziciji sudije,
- Za kojeg je, u posljednje tri ocjene rada prije stupanja na funkciju predsjednika sudskog odjeljenja, utvrđeno da funkciju obavlja uspješno ili izuzetno,
- Protiv kojeg, u posljednje tri godine prije stupanja na funkciju predsjednika sudskog odjeljenja, nisu izrečene disciplinske mjere,
- Koji posjeduje sljedeće vještine: komunikacijske vještine, spremnost na saradnju, usmjerenost na rezultate i inovativnost, smisao za rukovođenje, te proaktivan stav, kako je to detaljno opisano u Prilogu 1 Smjernica.

¹ Pravilnik o unutrašnjem sudskom poslovanju („Službeni glasnik BiH“ br. 66/12, 40/14, 54/17, 60/17 i 30/18) i Pravilnik o unutrašnjem sudskom poslovanju („Službeni glasnik RS“ br. 09/14, 71/17 i 67/18).

2.2. Interni poziv i podnošenje prijava

Predsjednik suda upućuje interni poziv svim sudijama da se prijave za mjesto predsjednika sudskog odjeljenja, u kojem obavezno navodi:

- a. Uvjete koje predsjednik sudskog odjeljenja treba da ispunjava, a kako je to određeno odjeljkom 2.1. Smjernica,
- b. Način podnošenja prijava,
- c. Rok za podnošenje prijava,
- d. Sadržaj prijava, kako je to određeno sljedećim stavom ovog odjeljka.

Prijave za predsjednika sudskog odjeljenja obavezno sadrže:

- a. Navođenje sudskog odjeljenja, za koje se kandidat prijavljuje,
- b. Prijedlog programa rada sudskog odjeljenja, te prijedlog ciljeva (viđenje timskog rada, poboljšanja koja se predlažu, način rada sudskog odjeljenja koji se predlaže, ciljevi odjeljenja u okviru perioda mandata), kao i vlastito viđenje uloge predsjednika sudskog odjeljenja (očekivanja i obaveze).

2.3. Mišljenje sudija sudskog odjeljenja

U cilju utvrđivanja potencijalnih kandidata za predsjednika sudskog odjeljenja, te unapređenja transparentnosti pri njihovom imenovanju, predsjednik suda može provesti anonimnu anketu među sudijama sudskog odjeljenja.

Anonimna anketa se provodi putem upitnika, koji je dat u Prilogu 2 Smjernica. Ukoliko to smatra svrsishodnim, predsjednik suda može upitnikom obuhvatiti i druga, važna pitanja.

Mišljenje sudija sudskog odjeljenja, pribavljeno putem anonimne ankete, ima konsultativni karakter.

2.4. Provođenje intervjua i izbor najuspješnijeg kandidata

Predsjednik suda provodi intervju sa svim kandidatima, koji su dostavili uredne prijave, u skladu sa odjeljkom 2.2. Smjernica, te koji ispunjavaju uvjete iz odjeljka 2.1. Smjernica.

Predsjednik suda vrši izbor najuspješnijeg kandidata, na osnovu:

- a. Ishoda intervjua,
- b. Konsultativnog mišljenja sudija sudskog odjeljenja, pribavljenog u skladu sa odjeljkom 2.3. Smjernica, te
- c. Stepenu ispunjenja uvjeta, propisanih odjeljkom 2.1. Smjernica.

Izuzetno, predsjednik suda može odrediti predsjednika sudskog odjeljenja bez provođenja intervjua, u sljedećim slučajevima:

- a) Ako nije zaprimljena niti jedna prijava za mjesto predsjednika sudskog odjeljenja,
- b) Ako su zaprimljene isključivo nepotpune i/ili neblagovremene prijave,
- c) Ako su zaprimljene isključivo prijave kandidata, koji ne ispunjavaju uvjete, propisane odjeljkom 2.1. Smjernica.

Predsjednik suda može pribaviti mišljenje sudija sudskog odjeljenja, u skladu sa odjeljkom 2.3. Smjernica i u slučaju određivanja predsjednika sudskog odjeljenja bez provođenja intervjua.

2.5. Imenovanje predsjednika sudskog odjeljenja i trajanje mandata

Predsjednik sudskog odjeljenja imenuje se na mandat od godinu dana.

Po isteku mandata predsjednika sudskog odjeljenja, predsjednik suda mu može produžiti mandat bez ponovnog provođenja procedure imenovanja, ukoliko je ocijenjeno da predsjednik sudskog odjeljenja uspješno ili izuzetno obavlja svoju funkciju, a na temelju Kriterija za ocjenjivanje rada predsjednika sudova i predsjednika sudskih odjeljenja u Bosni i Hercegovini.

Produženje mandata bez ponovnog provođenja procedure imenovanja, u skladu sa ovim stavom, preporučuje se najviše tri puta uzastopno.

U svakom slučaju, preporučuje se predsjedniku suda da provede proceduru imenovanja predsjednika sudskog odjeljenja najmanje jednom u četiri godine.

Razrješenje predsjednika sudskog odjeljenja prije isteka mandata moguće je u slučaju težih povreda radnih dužnosti od strane predsjednika sudskog odjeljenja, izricanja disciplinskih mjera protiv istog, kao i na njegov lični zahtjev.

2.6. Norma predsjednika sudskog odjeljenja

Predsjednik sudskog odjeljenja ostvaruje normu (normativ na osnovnom referatu koji radi), u skladu sa Pravilnikom o orijentacionim mjerilima za rad sudija i stručnih saradnika u sudovima u Bosni i Hercegovini².

Broj: 12-08-5-3900-1/2018
Sarajevo, 20.12.2018. godine

Predsjednik
Milan Tegeltija

² „Službeni glasnik BiH“ br. 2/14, 8/14, 2/16, 7/16, 56/16, 25/17)

3. Prilozi

3.1. Prilog 1 - Vještine predsjednika sudskog odjeljenja

Veza: odjeljak 2.1. Smjernica ("Profil predsjednika sudskog odjeljenja")

Predsjednik sudskog odjeljenja posjeduje sljedeće vještine:

1. Komunikacijske vještine:

Predsjednik sudskog odjeljenja sposoban je da dosljedno prenosi usvojene zaključke i informacije sa sastanaka sa predsjednikom suda, usmeno i pismeno, na jasan način, da prenese znanja i postigne dogovor sa sudijama odjeljenja, kojim rukovodi, za realizaciju zaključaka, smjernica i stavova, te ih pozove na odgovornost, u smislu jedinstvene primjene usvojenih stavova, odnosa prema strankama, rezultata rada, postupanja u predmetima, saradnje sa drugim sudovima i sa kolegama i sl.

Predsjednik odjeljenja:

- ✓ Prepoznaje probleme i stavove drugih u vezi tekućih problema, i odgovara na adekvatan način na njihove stavove i razmišljanja;
- ✓ Pokazuje obazrivost, fleksibilnost, autoritet, stabilnost i prilagođava vlastitu reakciju drugima, te je korektan u saradnji sa kolegama.

2. Saradnja:

Predsjednik sudskog odjeljenja:

- ✓ Pokazuje pažnju prema drugima, uočava potrebu za podrškom i pruža podršku;
- ✓ Stimulira efikasnu saradnju, ulaže u dobre odnose, osigurava da ciljevi suda, odnosno pravosuđa, prevladaju nad ličnim interesima, cijeni doprinos kolega, postavlja pitanja i daje savjete, bez obzira da li je pitan ili ne;
- ✓ Poboljšava učinak odjeljenja kojim rukovodi, stimulirajući druge da dijele znanje, da grade odnos sa ostalim sudijama odjeljenja, da daju svoj doprinos odjeljenju, da pomažu kolegama i daju svoje mišljenje;
- ✓ Otvoren je za mišljenje i komentare drugih.

Predsjednik sudskog odjeljenja pokazuje spremnost da radi zajedno sa drugim predsjednicima sudskih odjeljenja, a kako bi zajedno i efikasno postigli ciljeve suda.

3. Usmjerenost na rezultate i inovativnost:

Predsjednik sudskog odjeljenja pokazuje odlučnost u uvođenju boljih rješenja u procesu provođenja zakona i doprinosi ostvarenju ciljeva institucije, rezultata i inovacija.

Predsjednik sudskog odjeljenja:

- ✓ Posjeduje vještine za razvoj novih ideja i koncepata, te zna da predstavi te ideje na uvjerljiv način;
- ✓ Koristi prilike za poboljšanje, promjenu ili izmjenu radnih procesa;
- ✓ Osigurava podršku za provođenje boljih rješenja i profesionalizaciju napredovanja, procesa i sistema.

4. Rukovođenje

Predsjednik sudskog odjeljenja je odgovoran za rukovođenje odjeljenjem, u cilju ostvarenja postavljenih ciljeva, u smislu kvaliteta i kvantiteta.

Predsjednik sudskog odjeljenja:

- ✓ Sposoban je da ubijedi odjeljenje kojim rukovodi, da ide ukorak sa promjenama i razvojem, da sudije odjeljenja motivira, stimulira i podstakne njihov entuzijazam;
- ✓ Organizuje proces odlučivanja, tako da svaki član sudskog odjeljenja može dati svoj doprinos;
- ✓ Podstiče međusobnu saradnju i stvara otvorenu i sigurnu atmosferu u sudskom odjeljenju;
- ✓ Stvara timsku kulturu, u kojoj su kolegijalna odgovornost, saradnja i povjerenje ključne vrijednosti;
- ✓ Stimulira sudije sudskog odjeljenja da razmjenjuju znanja;
- ✓ Razvija kolektivnu odgovornost, ohrabruje provjeru od strane kolega i samokritiku, u slučajevima kada sudija ne postupi u skladu sa usvojenim stavovima ili u slučaju žalbi na rad sudije, lošeg kvaliteta/kvantiteta rada i sl.

Predsjednik sudskog odjeljenja rukovodi pojedinačnim sudijama u odjeljenju, na način da se postigne cilj odjeljenja, ali i individualni ciljevi.

Predsjednik sudskog odjeljenja:

- ✓ Izražava svoja očekivanja u vezi rada sudije i rezultata koji se trebaju ostvariti, te sa sudijama postiže dogovore u tom smislu, vodeći računa o aspektu nezavisnosti sudije;
- ✓ Daje svoje mišljenje o radu, postignutim rezultatima i ličnom razvoju sudije;
- ✓ Zna kako motivirati sudiju da preuzme odgovornost za svoj vlastiti razvoj, te podstiče i pomaže sudiji svojim savjetima;
- ✓ Podstiče druge da uče iz iskustava kolega i omogućava im da uče na vlastitim i greškama kolega;
- ✓ Poduzima aktivnosti propisane Kriterijima za ocjenjivanje rada predsjednika sudova i predsjednika sudskih odjeljenja u Bosni i Hercegovini, a za potrebe ocjene rada sudije od strane predsjednika suda;
- ✓ Redovno razgovara sa svim sudijama u odjeljenju o njihovom radu.

5. Odnos prema okruženju i društvu:

Predsjednik sudskog odjeljenja pokazuje interes za dešavanja u okruženju suda i u društvu. On prepoznaje potrebe i prilike u društvu i djeluje iz perspektive svog odjeljenja ili institucije. Predsjednik odjeljenja zastupa osnovne vrijednosti suda i politike predsjednika suda.

Predsjednik sudskog odjeljenja razgovara sa drugima, uvažava ideje i stavove drugih i stimulira otvorenu diskusiju o svim temama, posebno o osnovnim vrijednostima pravosuđa, kao što su nezavisnost, integritet, nepristrasnost i povjerenje javnosti u pravosuđe.

6. Proaktivan stav:

Predsjednik sudskog odjeljenja zauzima proaktivan stav u svojim razmišljanjima i djelovanju.

Predsjednik sudskog odjeljenja:

- ✓ Ne čeka, nego poduzima radnje odmah, sa ciljem unapređenja rada suda, i preuzima inicijativu za predlaganje zaključaka i ideja u tom pravcu;
- ✓ Je u stanju prepoznati probleme i prepreke u ranoj fazi i efikasno djelovati;
- ✓ Prepoznaje prilike i mogućnosti;
- ✓ Osmišlja alternativna rješenja za postizanje ciljeva;
- ✓ Preuzima na sebe realizaciju ideja i odluka.

3.2. Prilog 2 - Upitnik za provođenje anonimne ankete

Veza: odjeljak 2.3. Smjernica ("Mišljenje sudija sudskog odjeljenja")

Sa ciljem dobivanja što iskrenijih i otvorenijih odgovora, preporučuje se da anonimna anketa bude provedena kao online anonimna anketa, i to postavljanjem donjeg upitnika na internet putem adekvatnih alata, poput alata Google obrasci, koji omogućavaju automatsko spremanje prikupljenih podataka, jednostavno popunjavanje upitnika, te su pristupačni za korisnika.

Upitnik za provođenje anonimne ankete:

▪ **Pitanje br. 1a**

Označite osobu, koju predlažete za predsjednika sudskog odjeljenja.

**U prvoj koloni, moraju biti upisana imena i prezimena svih kandidata, koji su dostavili uredne prijave za poziciju predsjednika sudskog odjeljenja, te koji ispunjavaju uvjete iz odjeljka 2.1. Smjernica.*

▪ **Pitanje br. 1b**

Navedite ime i prezime osobe koju predlažete za predsjednika sudskog odjeljenja.

**Ovo pitanje se postavlja samo izuzetno, alternativno Pitanju br. 1a, i to u slučajevima opisanim u odjeljku 2.4. stav 3 i 4 Smjernica.*

▪ **Pitanje br. 2**

Koje kvalitete posjeduje osoba koju ste predložili za predsjednika sudskog odjeljenja (moguće je izabrati više ponuđenih odgovora)?

Motiviranost za unapređenje rada odjeljenja	
Odgovornost	
Spremnost da sasluša i uvaži drugo mišljenje	
Nadprosječan kvalitet rada kao sudija	
Komunikacijske vještine	
Sposobnost da omogući uslove za lični i profesionalni razvoj kolega	
Spremnost da uputi pohvalu ili kritiku kolegama	
Sposobnost prenošenja znanja i iskustava	
Otvorenost za konsultacije sa kolegama kod rješavanja predmeta	

Drugo:	
--------	--

▪ **Pitanje br. 3**

Prema vlastitoj ocjeni, rangirajte oblasti na kojima smatrate da bi predsjednik sudskog odjeljenja trebao da radi (pri čemu je 5 najviša, a 1 najniža ocjena).

Rukovođenje i organizacija rada sudskog odjeljenja	
Zakonito i blagovremeno obavljanje poslove iz djelokruga odjeljenja	
Zakazivanje i predsjedavanje sjednicama odjeljenja	
Predlaganje predsjedniku suda predsjednika vijeća, sastav i raspored rada vijeća	
Praćenje i analiziranje stanja pojedinih sudskih referata i sačinjavanje periodičnih izvještaje o broju i vrsti novoprimljenih predmeta, predmeta u radu, završenih i nezavršenih predmeta, kao i načinu završavanja predmeta	
Praćenje realizacije programa rješavanja starih predmeta	
Praćenje kvalitete rada sudija u odjeljenju	
Praćenje ažurnosti rada sudija u odjeljenju, a naročito poštivanje utvrđenih rokova	
Praćenje izmjena zakona i sudske prakse viših sudskih instanci i njihovo dostavljanje sudijama	
Praćenje usaglašenosti sudske prakse između pojedinih sudija, odnosno sudskih vijeća	
Predlaganje mjera za kvalitetniji, efikasniji i ažurniji rad odjeljenja	
Praćenje primjene zakona i drugih propisa, te predlaganje predsjedniku suda pokretanje inicijative za njihovu izmjenu	
Iniciranje nabavke stručne literature	
Predlaganje izbora tema za edukaciju sudija, stručnih saradnika i sudskih pripravnika	
Konsultacije s kolegama prilikom rješavanja predmeta	
Ujednačavanje načina vođenja sudskog postupka	
Prenošenje znanja i iskustava	
Postavljanje i ostvarivanje grupnih radnih ciljeva odjeljenja	
Poboljšanje međuljudskih odnosa	
Zastupanje stavova i interesa odjeljenja pred upravom suda u cilju unapređenja rada	
Razvijanje timskog rada unutar odjeljenja	
Praćenje rezultata rada odjeljenja	
Razgovor s kolegama unutar odjeljenja kao doprinos pravilnoj godišnjoj ocjeni rada sudije	